

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 3 mei 2012

MEDITATIE

Een kort, maar betekenisvol antwoord

Hij vroeg of ze toespijs hadden. Uitwendig en letterlijk was dat een heel natuurlijke vraag. Met het woord toespijs werd gewoonlijk op vis ge-doeld, dat een lievelingsgerecht was bij het brood. En het naderende schip moest de vreemdeling doen vermoeden, dat de vissers van dit soort toespijs een overvloed aan boord hadden en dat zij wel iets daarvan voor Hem over zouden hebben.

Maar wij weten, dat de Heere Jezus die vraag niet gesteld heeft om iets van Zijn discipelen te ontvangen. Och neen, Hij is alles en dat in allen voor Zijn volk. Hij is niet gekomen om van Zijn volk gediend te worden, maar om hen Zelf te dienen. Niet opdat zij Hem rijk zouden maken kwam Hij in de wereld, maar opdat Hij door Zijn armoede ons rijk zou maken. Straks zal Hij hen daar wel de blijken en bewijzen van geven.

Waarom de Heere Jezus die vraag stelde, daar hebben de discipelen geen flauw vermoeden van gehad. En toch, de bedoeling van de Heere Jezus is, dat zij hun armoede open en bloot

Jezus dan zeide tot hen: “Kinderkens, hebt gij niet enige toespijs?” Zij antwoordden Hem: “Neen”.

Johannes 21:5

voor Hem zullen leggen. O, dat klinkt zo liefelijk in de oren van de Heere Jezus, wanneer Zijn volk het eerlijk bekent hoe zij met al hun arbeid uitgekomen zijn. Maar laten wij niet vergeten, dat er wat aan voorafgaat eer zij tot zulk een belijdenis komen. Het is onze natuur eigen om onze armoede maar te bedekken. Ja, God Zelf moet ons eerlijk en oprecht maken. Anders is en blijft het: “Bedrog en onrecht spreekt zijn mond”, en dat in ons bidden, in ons spreken en in ons preken. O geliefden, het moet maar eens in de weegschaal van het Goddelijk heiligdom komen, dan schrikken wij van onszelf. Niet de genade, maar de vreeze Gods bewaart ons van tegen de Heere te zondigen. Dat droevige beginsel “gij zult als God zijn” zit er toch

zo diep bij ons in. Het is zo geheel tegen onze natuur om niets te wezen en niets te hebben.

Het antwoord dat de discipelen gaven was kort. Korter kon het niet. Het is wel hard gevallen voor de discipelen om op die vraag dat antwoord te moeten geven. Maar ja, zij konden niet anders. Zij zijn toch kinderen die niet liegen zullen. De Heere maakt Zijn volk oprecht. Neen, het is er de Heere Jezus niet om te doen om te horen hoe rijk zij zijn, maar Hij dwingt Zijn volk om hun armoede voor Hem open te leggen. Hij hoort zo gaarne dat het hun aan alles ontbreekt, want dan staat Hij klaar om die armen met goederen te vervullen, om Zichzelf aan hen weg te schenken.

Het was ook een betekenisvol antwoord. Drie jaren, twee jaren, een jaar geleden, ja, toen hadden zij nog wel wat, maar nu zijn zij zo ver gevorderd, dat zij niets meer hebben. Nu moeten zij alles krijgen. Nu moeten zij uit genade zalig worden. O, wat een diepe vernedering voor de hoogmoedige mens, maar dat is toch de enige weg wil Christus Zich in Zijn volle algenoegzaamheid aan hen kunnen openbaren.

“Uit de werken der wet zal geen vlees voor God gerechtvaardigd worden”. Eerst moet Christus sterven, maar Zich daarna ook voor een tijd verbergen, zodat wij alles verliezen om Hem alleen te gewinnen. O gelukkige zielen, die niets meer hebben, God zal u helpen bij het aanbreken van de morgenstond. Gij allen die er vreemdeling van zijt, dat gij uw armoede toch eens leerde zien. In het paradijs zijn wij alles verloren en, zal het wel zijn voor tijd en eeuwigheid, dan zullen we terug moeten krijgen wat wij verloren hebben. Wij moeten met God verzoend en bevredigd worden door de dood Zijns Zoons. Wij moeten gewassen worden in het bloed des Lams, Gods beeld terug ontvangen en in de gemeenschap met God hersteld worden. Doch bedenk, mijn medereiziger naar de eeuwigheid, dat wij, evenals de discipelen, geroepen moeten worden met een heilige roeping,

Inhoud

- 1 Een kort, maar betekenisvol antwoord
- 2 Een bijzonder kabinet
- 3 Een psalm, een lied: Psalm 52 (18)
- 4 Het doel van de catechese (2)
- 5 Even maar...
- 6 Wat seksueel misbruik met iemand doet (3)
- 7 Breken en bouwen
- 8 Boekennieuws
- 9 Kerknieuws
- 9 Berichten
- 10 Kerkdiensten

90e jaargang

Nr. 30

Een bijzonder kabinet

dat wij in onderhandeling met Christus moeten komen. In de weg, die de Heere met Zijn discipelen gehouden heeft, ligt de weg die de Heere met al zijn volk houdt.

Christus heeft eens tot Zijn discipelen gezegd: "Gij hebt Mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren". En dat geldt ook voor ons. Zo gaat het met allen, die hier in de tijd van Gods welbehagen geroepen worden uit de dood tot het leven. Wanneer het gemis van God en het gemis van Christus nooit door Gods Geest ontdekt is, kan er ook nooit betrekking zijn op de vervulling van dat gemis. De levendmaking door God de Heilige Geest is ons voor alle dingen van node. En al die kleine parelen, die wij hebben opgezameld en waaraan wij zo krampachtig vasthouden, moeten wij leren verkopen voor die parel van grote waarde. Wij moeten alles schade en drek achten om de uitnemendheid van de kennis van Christus. Wij moeten uit ons werk gezet worden om in het werk van Christus te worden ingezet en daarin alleen te rusten met ons ganse hart.

Er zijn mensen, die zeggen dat zij bekeerd zijn en die nog nooit armoede hebben leren kennen. Zij zijn rijk en verrijkt en hebben geen dings gebrek. O, die gewaande rijkdom zal wegvalen, soms al in dit leven, maar zeker in de ure des doods. O, dan met lege handen te zullen staan, wat zal dat verschrikkelijk zijn. God ontdekke u nog eer het voor eeuwig te laat zal zijn. Wanneer wij nooit iets missen, doch altijd maar volop hebben, zal Christus nooit waarde voor ons hebben.

Er is een volk, dat alles door God ontgenomen wordt. Wees er maar niet bedroefd over, want het is de weg, waarin gij alles zult vinden hetgeen tot het leven en tot de godzaligheid nodig is. En volk des Heeren, in de stand van het leven in de heiligmaking zal uw gemis groter zijn dan uw bezit. Wij moeten al wat teleurstellingen opdoen en uitgeledigd op de aarde zitten, opdat Christus het enige en het al voor onze ziel zal worden. Door de diepste armoede gaat het met al Gods kinderen tot de grootste rijkdom. Alle gemis zal in de hemel eeuwig vervuld worden, wanneer gij verzadigd zult worden met Gods beeld en God zijn zal alles en dat in allen. Dan zal het werkverbond voor eeuwig wegvallen en het genadeverbond in zijn volle heerlijkheid voor u schitteren.

wijlen ds. W.C. Lamain

Heel onverwacht kwam de huidige kabinetscrisis niet. We hadden immers te maken met een minderheidskabinet dat moest steunen op de onberekenbare Wilders. Bovendien moest er fors bezuinigd worden.

Anderhalf jaar lang ging het goed.

Het optimisme van premier Rutte en zijn politieke lenigheid hebben daar onmiskenbaar toe bijgedragen. En bij de SGP vond hij de extra steun die hij zeker in de Eerste Kamer nodig had.

Sinds de eeuwwisseling is Nederland een instabiel land. Geen enkel kabinet zat de normale vierjaarlijkse termijn uit. Premier Balkenende leidde in acht jaar tijd niet minder dan vier kabinetten. Die instabiliteit is te betreuren, gezien de economische crises die elkaar opvolgen. Ook wordt door deze instabiliteit het gezag van de overheid aangetast. Dat moet ons zeker ter harte gaan. De overheid is immers een instelling van God.

Maar stabiele kabinetten zijn nog geen garantie voor een goed beleid. De paarse coalitie, die van 1994 tot 2002 aan het bewind was, was behoorlijk stabiel. Maar tegelijkertijd moest gezegd worden dat er nogal wat wetten tot stand kwamen, die diep te betreuren waren. Dat varieerde van de invoering van het homohuwelijk tot de ruimere winkelopstelling op zondag en van het schrappen van het bor-

deelverbod tot de legalisatie van de euthanasie. Geen wonder dat daar in orthodox-christelijke kring met zorg aan teruggedacht wordt.

De SGP deed ertoe

Het wankel kabinet-Rutte was in toenemende mate afhankelijk van de SGP. En zeker in de politiek geldt: voor wat, hoort wat. Het kabinet hield heel duidelijk rekening met hetgeen in SGP-kring gevoelig lag. Niet dat de situatie duidelijk verbeterde, maar het werd er over de hele linie genomen ook niet slechter op. Dat is zeker iets om dankbaar voor te zijn. Vriend en vijand konden constateren dat de kleine SGP er in Den Haag toe deed.

Dat is niet in de eerste plaats te danken aan de inzet, de deskundigheid en het politieke talent van de Kamerleden van deze partij. Uiteraard is dat alles niet onbelangrijk. Maar het was onder Gods voorzienigheid dat de SGP deze strategische positie mocht innemen. Een kleine fractie die een doorslaggevende stem kan uitbrengen, heeft een onevenredig grote invloed op het politieke proces.

Door de kabinetscrisis en met de nieuwe verkiezingen in het vooruitzicht is de politieke situatie volstrekt onduidelijk geworden. Komt er opnieuw een soort van paarse coalitie? Dat behoort zeker tot de mogelijkheden.

Door de kabinetscrisis en met de nieuwe verkiezingen in het vooruitzicht is de politieke situatie volstrekt onduidelijk geworden.

Psalm 52

den. Gevreesd moet worden dat op allerlei terreinen waarop de seculiere meerderheid zich de afgelopen tijd moest inhouden, straks de remmen worden losgegooid. Dat zal variëren van de verbodsbepaling tegen smadelijke godslastering tot de vrijheid van de orthodox-christelijke scholen.

Knarsetandend moest D66 tijdens het kabinet-Rutte toezien dat deze zaken vrijwel onaantastbaar waren. En ook in de VVD zullen tallozen het niet prettig gevonden hebben dat hun premier zo vriendelijk moest zijn naar die 'strengere' gereformeerden en regelmatig met hun bezwaren rekening moest houden. Vanaf heden is dat allemaal niet meer nodig en kan Rutte weer zijn ware liberale gezicht tonen.

Randkerkelijke CDA'ers

Zelfs al zou het CDA regeringspartij blijven, dan verandert er niet zo heel veel aan dit perspectief. Die partij is immers zijn oude machtspositie kwijt. Bij de laatste verkiezingen werd zij gehaalveerd. En in de peilingen staat zij voortdurend op een fors verlies. De achterban van het CDA krimpt structureel door vergrijzing en ontkerkelijking. Bovendien ontbreekt het de partij nog altijd aan een politiek leider.

Ook het christelijk gehalte van de partij neemt steeds meer af. Dat komt niet alleen door de aanwezigheid van moslims en hindoes in het CDA. Dat zijn er niet zoveel, al is het wel veelzeggend dat ze er zijn. Bij veel van huis uit christelijke CDA'ers stelt echter de kerkelijke betrokkenheid weinig meer voor. Dat bleek onlangs nog in een RD-onderzoek onder Tweede Kamerleden.

Veertig procent van de CDA'ers gaat slechts een paar keer per jaar naar de kerk. Waarschijnlijk met een kerstnachtsdienst of als het zo eens uitkomt. Eveneens veertig procent gaat ongeveer een keer in de maand. Dan blijft er nog twintig procent over die vaker dan een keer in de maand gaat. Hooguit een of twee CDA-kamerleden gaat elke zondag althans een keer naar de kerk. Dat kunnen we alleen maar betreuren van vertegenwoordigers van een christelijke partij!

Voorheen had de CDA-fractie altijd wel een of twee mensen in haar midden uit de brede gereformeerde gezindte. Christelijk gereformeerd of Nederlands gereformeerd of uit de kring van de Gereformeerde Bond. Maar daar is tegenwoordig geen sprake meer van.

Je moet dan ook niet verwachten dat het CDA zich in de toekomst sterk zal

'Ik zal U loven in eeuwigheid, omdat Gij het gedaan hebt.'

Psalm 52:11

David was gevlucht voor koning Saul naar Achis te Gath. Onderweg ontving hij van Achimélech de toonbroden en het zwaard van Goliath. Dit werd echter gezien door Doëg, de Edomiet. Hij brieft alles over aan Saul. De gevolgen zijn verschrikkelijk. 85 mannen, die de linnen lijfrok droegen en de inwoners van Nob worden uitgeroeid.

We kunnen begrijpen dat het in Davids hart gestormd heeft. Toch mag hij aan het einde van deze Psalm rust vinden in zijn God. Het thema van deze psalm luidt: 'God breekt den goddeloze af en bevestigt de rechtvaardige'. Die twee zijden zijn voor David reden om God te loven. De kanttekenaar schrijft: 'd.i. omdat Gij het zult hebben gedaan, t.w. die trotse vijand gestraft, en mij bewaard tot het beloofde koninkrijk, hetwelk David door de profetische Geest zo zeker stelt, alsof het reeds geschied ware'.

David ziet Gods oordelen gaan over Doëg. Hij zegt van hem: 'Uw tong denkt enkel schade, als een geslepen scheermes, werkende bedrog. Gij hebt het kwade liever dan het goede, de leugen, dan gerechtigheid te spreken. Gij hebt lief alle woorden van verslinding, en een tong des bedrogs'.

Dit geldt van alle mensen van nature. 'Hun keel is een geopend graf; met hun tongen plegen zij bedrog; slangenvenijs is onder hun lippen'. De straf op dat kwaad der tong is schrikkelijk: 'God zal u ook afbreken in eeuwigheid; Hij zal u wegrapen, en uit de tent uitrukken; ja, Hij zal u uitwortelen uit het land der levenden'.

Nee, dit zijn geen persoonlijke wraakgevoelens. David ziet op de verheerlijking van Gods rechtvaardigheid. Deze zondaren stellen God niet tot hun sterkte, en zij leven van het beschadigen der vromen. Dat zal God niet gedogen. Hij heeft het gedaan!

In de tweede plaats looft David God voor de bewaring van Zijn gunstgenoten. David is van nature niet beter dan Doëg. Maar God had een onderscheid gemaakt. 'Hij heeft het gedaan!' Door genade heeft David de komende Messias leren kennen. Ook daarvan geldt: 'Gij hebt het gedaan!' Zijn leven was een gedurige oefenschool. Hem was het koningschap beloofd. Toen hij aan het hof kwam, leek God Zijn Woord waar te maken. Maar Saul zocht hem te doden. Waarom moest het allemaal door zo'n weg? In te leven: Gij hebt het gedaan! Daar ligt een les voor het natuurlijke en het geestelijke leven.

Het moet nog vervuld worden, want David zit nog niet op de troon. Maar hij mag zingen alsof God het reeds heeft gedaan. Zie wat het geloof vermag.

Nunspeet, ds. A. Schot

maken voor de zondagsheiliging of de bijzondere plaats van het huwelijk. Homoseksualiteit, inclusief het homohuwelijk, is voor deze partij tegenwoordig geen punt meer. Hooguit zal men, meer dan andere partijen, begrip tonen voor mensen en groepen die daar wel moeite mee hebben. En dat is dan iets waar je nog blij mee kunt zijn.

In ons is geen kracht

Zo is het er in ons land met de val van het kabinet-Rutte niet beter op geworden. Het was een bijzonder kabinet op een uiterst wankel basis. Het moest ook tegemoetkomen aan allerlei verlangens van gedoogpartij PVV. Verlangens die vaak werden ingegeven door een diepe aversie tegen buitenlanders, of dat nu Polen waren of moslims.

Nu is de multiculturele samenleving nooit ons ideaal geweest. We moeten er rekening mee houden dat de overlast van immigranten zich vaak concentreert in bepaalde buurten en wijken. Maar het zijn en blijven wel onze medemensen. En ook autochtone Nederlanders, denk aan voetbalsupporters, kunnen veel narigheid veroorzaken.

Het kabinet begon met bezuinigen en werd vervolgens geconfronteerd met de noodzaak van een nieuwe bezuinigingsronde. Dergelijke bezuinigingen kunnen ingrijpende gevolgen hebben voor allerlei groepen mensen. Het moet immers uit de lengte of uit de breedte komen.

Als het gaat om bijvoorbeeld prostitutie, zal het duidelijk zijn dat wij de legalisering daarvan niet mogen steunen. Het gaat hier om een kwaad dat niet goedgepraat maar juist bestreden moet worden. Inzake belastingen, overheidssubsidies, lonen en prijzen liggen de zaken veelal gecompliceerder. Dan is een zwaarwegend ethisch oordeel lang niet altijd op z'n plaats.

In het maatschappelijk leven hanteerde Calvijn veelal de maatstaf van de billijkheid. Dat is naar zijn aard niet zo'n scherp omljnd begrip. Van een bepaald belastingtarief zou men kunnen zeggen dat het onbillijk is naar de ene kant, van een andere tariefstelling kan gezegd worden dat het onbillijk is naar de andere kant. Daartussen ligt vaak een vrij omvangrijk grijs gebied, waarbinnen verantwoorde politieke keuzes gemaakt kunnen en moeten worden. Keuzes die meer of minder goed te verdedigen zijn, maar die men niet als onbillijk of onchristelijk kan afwijzen.

Ongeacht de kleur van het nieuwe kabinet zal er de komende jaren bezuinigd moeten worden. Het is niet anders. Maar we moeten vooral beducht zijn voor het seculiere offensief dat op ons af zal komen. We leven in een maatschappij die steeds meer afstand neemt van de Bijbelse waarden en normen. Dat werkt ook door in de

politiek. In wetgeving en rechtspraak. 'In ons is geen kracht tegen deze grote menigte die tegen ons komt en wij weten niet wat wij doen zullen, maar onze ogen zijn op U' (2 Kron. 20:12). Mocht dat gebed van de godvrezende koning Josafat ook het onze zijn.

Apeldoorn,

C.S.L. Janse

2

Het doel van de catechese

Bericht van de synodale commissie Catechese

Wat is het doel van dit kerkelijke onderwijs? In de middellijke weg worden catechisanten door dit onderwijs gevormd tot belijdende leden. Dat kan alleen onder Gods zegen, in de ware zin van het woord. Dat ligt niet in onze macht. Catechese is slechts een middel. Wij gaan niet uit van de vanzelfsprekende werking van de Heilige Geest.

Net als onder de prediking is het noodzakelijk, dat de Heilige Geest Zich paart aan de woorden. Dat betekent dus dat jongeren, die trouw de catechese volgen en in hartelijke betrokkenheid afronden, tijdens dat proces niet als vanzelf Gods genade deelachtig worden. Maar het betekent evenmin dat de catecheet mag volstaan met de overdracht van een beetje verstandelijke kennis.

Dit Bijbels onderricht vindt nog plaats, omdat het welbehagen des Heeren door Christus' hand gelukkig voortgaat. Wie zou niet uitzien naar de vruchten des Geestes op het onderwijs? Op grond van Gods Woord mag

verwacht worden, dat uit het zaad der gemeente Gods kinderen zullen voortkomen. In de doop ligt de belofte, dat de Heere zal werken onder het zaad der gemeente. Naar Zijn vrijmacht niet aan iedere gedoopte, maar in de lijn der geslachten zal Hij Zijn uitverkorenen onder hen vergaderen." (Rapport Generale Synode 1986, toelichting blz. 21). Geheel terecht wordt er dan ook op de visitatie gevraagd of er vruchten op het catechetisch onderwijs te bespeuren zijn.

Zorgvuldigheid

Omdat het gewicht van de catechese zo groot is, kunnen we als volwassenen ook hele grote fouten maken. Catechetisch onderwijs kan onder Gods zegen tot het behoud van onze jongeren zijn. Ditzelfde onderwijs kan ook voor jongeren juist een aanleiding worden om de kerk te verlaten. Meer dan eens heeft een ervaring op de catechisatie voor jongeren de deur dicht gedaan.

Nu blijven onze jongeren persoonlijk verantwoordelijk voor de beslissingen,

Catechetisch onderwijs kan onder Gods zegen tot behoud van onze jongeren zijn.

die zij nemen. Zij doen heel wat als zij tot zo'n keuze komen. Maar het moet ons als ambtsdragers ook wel afhankelijk maken. Deze Bijbelse opdracht vereist van ons ootmoed en zelfkennis, een teer gebedsleven, de hartelijke vreze des Heeren en een hartelijke liefde tot de jeugd. Wie is tot deze dingen bekwaam?

Dit zijn zaken, die onze commissie niet in de handen heeft. Dat geeft onze beperkingen aan. We kunnen komen met een klinkende methode, maar als het bovenstaande ontbreekt, is het slechts een pleister op de wond.

Catechese in de geschiedenis

Het is hier niet de plaats voor een uitvoerige weergave van de geschiedenis van de catechese. Maar gezien de Bijbelse opdracht heeft de catechese vanaf de vroeg-christelijke kerk plaatsgevonden. Tijdens de Reformatie heeft

de kerk deze taak heel duidelijk ter hand genomen. De catechese heeft een wezenlijke plaats in de ambtelijke bediening gekregen.

Daarom beginnen wij niet iets nieuws. De catecheet van nu kan terugvallen op een rijke erfenis. Ook op het gebied van methoden behoeven wij het wiel niet meer uit te vinden. In de zeventiende en achttiende eeuw kwamen er verschillende catechisatieboekjes op de markt. Sommigen gingen uit van de Heidelbergse Catechismus, zoals het "Kort Begrip" van ds. H. Faukeel. Anderen volgden een eigen lijn, zoals het tot vandaag toe bekende vragenboekje van ds. A. Hellenbroek: "Voorbeeld der Goddelijke waarheden".

Taak van de commissie

Wij willen ons niet vermengen met degenen die naar verandering staan. Maar we hebben wel de Bijbelse op-

dracht om de jongere te onderwijzen naar de eis zijns wegs. Dat vraagt onder meer:

- Kennis van de oude leerstukken.
- Kennis van de tijd waarin wij leven.
- Kennis van de jongere, die voor ons zit.

Het is onmogelijk om met een catechisatiemethode bezig te zijn en ons niet te bekommeren om de actuele context van de catechisant.

Aan de andere kant wil de commissie voortdurend voor ogen houden dat in de catechese niet de catechisant, maar Gods Woord centraal staat: 'Alzo zegt de Heere...' Nog steeds moeten we het 'laten klinken van bovenaf'. Dat ligt namelijk opgesloten in het woord 'catechetiek'. Dat is: doen klinken, doen horen van bovenaf, van de kathedra af,

Even maar...

Vijf keer

De dienst van zondagmorgen is nog maar net begonnen. Dan hoort u: 'stellen we ons onder de tucht van de heilige wet des Heeren'. De bedoeling is dat we ons leven, ook van de achterliggende week, zullen zien in het licht van de gouden standaard van Gods recht en deugden. Zoals die weerspiegeld zijn in de tien geboden. Dat we zullen horen wat zonde is, opdat we zullen leren roepen om genade. Vrije genade die vergeeft en genade die vernieuwt en genade die geneest. Is het u wel eens opgevallen dat er – terwijl de zonde wordt aangewezen - vijf keer in de wet des Heeren staat: 'de HEERE uw God'? Luister maar...

1. Ik ben de HEERE uw God Die u ...uitgeleid heb - in de inleiding
2. ...want de HEERE uw God is een ijverig God - in het tweede gebod
3. gij zult de naam des HEEREN uws Gods niet ijdellijk gebruiken - in het derde gebod
4. ...maar de zevende dag is de sabbat des HEEREN uws Gods - in het vierde gebod
5. ...in het land dat de HEERE uw

God geeft - in het vijfde gebod

Allereerst valt op, dat steeds de verbondsnaam HEERE wordt gebruikt. De rijke naam die de Heere ook bij dezelfde Sinaï aan Mozes bekend maakte: 'Die Ik was ben ik en Die zal Ik ook zijn. Mijn wezen brandt van ijver voor Mijn rechten en deugden, wat ook blijkt in Mijn verbondstrouw. Onveranderlijk in Mijn wezen en woorden'. Van geslacht tot geslacht.

Wat wil de Heere nu uitdrukken, door vijf keer te zeggen tegen het kerkvolk van het oude testament daar rond de Sinaï en tegen het kerkvolk van het nieuwe verbond dat zondagmorgens die woorden ook hoort? Dat ze allemaal bekeerd zijn? Dat het allemaal wel goed zit, omdat ze uiterlijk bij Gods volk horen? U weet wel, wat van het kerkvolk van het oude verbond gezegd moest worden in 1 Kor 11: in het meerderdeel had God geen welgevallen, omdat ze de zonde liever hadden. Dat geldt ook voor het kerkvolk van het nieuwe testament. Hoewel afgezonderd, is heel persoonlijk nodig, dat ze van nieuws geboren worden. Maar

wat wil de Heere er dan mee zeggen? Dat Hij apart zet, onder Zijn bijzondere (ziels)zorg, Zijn woorden als een kostbare schat toevertrouwd (Rom. 3:2). Onder de bediening van het genadeverbond bracht. Op de plaats houdt waar Hij wil wonen en werken. In de lichtkring van het Evangelie laat. En dit alles te midden van de stikdonkere nacht van het heidendom dat ons omringt. Dát wil de Heere vijf keer benadrukken: de Heere uw God, zorgt voor uw ziel. Hij wil u leren wat zonde is. Luister toch naar dit wekelijkse onderwijs: hoe God de zonde ziet, uw leven ziet en beoordeelt. Wat Hij als zonde aanmerkt, gebod voor gebod. Steeds klinkt dat in het enkelvoud. Dan wordt niemand anders bedoeld dan **u** persoonlijk. Hebt u zo wel eens naar de wet geluisterd? Hij heeft zo'n recht op u, op uw hart en uw hele leven. Niet alleen als Schepper, maar ook als de Verbondsjehova Die afzondert en niet alleen zonde, maar ook genade laat voorhouden. Ja echt, Hij is **de HEERE uw God!** Elke zondag klinkt het vijf keer.

v.a.

van de kansel af met gezag spreken. En dat gezag is niets anders dan afgeleid gezag van de hoogste Ambtsdrager, Jezus Christus. Hij heeft Zijn ambtsdragers bevolen de jeugd te onderwijzen in de leer. Ze spreken dan ook namens Hem en dat betekent dat ze gevolmachtigd zijn het onderwijs te geven. Hun woord heeft zeggingskracht; niet vanuit hen, maar vanwege de Opdrachtgever!

Dienstbare middelen

Niet het doel heiligt de middelen. De middelen moeten dienstbaar *kunnen* zijn aan het doel anders zijn de beste middelen waardeloos. Dat vraagt een voorzichtige afweging in de uitwerking, rekening houdend met de eigen plaats, die onze kerkelijke gemeenten hebben.

De taak voor de commissie is niet eenvoudig. Er kan verschil zijn tussen een stadsgemeente en een plattelandsgemeente. We beseffen dat de methode in beide gevallen bruikbaar moet zijn. Ook kan er groot verschil zijn tussen de ambtsdragers, die het onderwijs geven. We beseffen dat we ons doel voorbij schieten als we een methode aanleveren waar de eenvoudige, godvrezende ambtsdrager geen raad meer mee weet. Aan de andere kant beseffen we ook dat de verlegenheid bij jongeren en ambtsdragers soms zo groot is dat er wel iets moet gebeuren. We hopen dat u ons wat vertrouwen wil geven om daaraan gestalte te geven.

(wordt vervolgd)

Nunspeet,

ds. A. Schot

posttraumatische stressstoornis genoemd. Dit is een angststoornis die ontstaat na een trauma, na een ongewenste gebeurtenis (misbruik). Er wordt veel gedacht aan wat er is gebeurd. Deze gedachten zijn moeilijk uit te bannen en kunnen de persoon helemaal in beslag nemen. Er is bijvoorbeeld sprake van nachtmerries of van het vermijden van sociale contacten. En alles wat maar enigszins herinnert aan het misbruik, wordt soms dwangmatig omzeild.

Bij jonge kinderen

Soms vindt misbruik op zeer jonge leeftijd plaats. Ten tijde van het misbruik zal niet ten volle beseft worden wat er eigenlijk gebeurt. Toch dragen deze kinderen de onaangename ervaring met zich mee. Ze kunnen niet verwoorden wat het is wat hen drukt. Een bepaalde gebeurtenis op latere leeftijd kan tot het besef brengen dat er iets onaangenaams gebeurd is. Het is belangrijk dat er dan professionele hulp wordt gezocht bij een identiteitsgebonden instelling (bijvoorbeeld SGJ of De Vluchtheuvel).

3

Wat seksueel misbruik met iemand doet

Onder verantwoordelijkheid van de Particuliere Synode Zuid (Zeeland en Goeree-Overflakkee) is de Stichting Hulpverlening werkzaam (zie ook blz. 574 van het Kerkelijk Jaarboek 2011). In dit artikel zal het gaan over slachtoffers van seksueel misbruik. Een volgend artikel zal gaan over de daders. Aan het woord zijn de pastoraal werker en een bestuurslid.

Kind niet veilig

'De rechtbank in Dordrecht heeft acht jaar cel opgelegd aan een koppel uit Hendrik-Ido-Ambacht. Een meisje werd jarenlang misbruikt door haar moeder. Ook de vriend van de moeder deed mee aan het misbruik. Het duurde lange tijd voordat de vader van het kind erachter kwam. Het duo maakte honderden filmpjes en duizenden foto's van het misbruik' (31 januari 2012).

In 2011 werd Robert M. aangehouden. Hij werkte onder andere bij kinderdagverblijf "Het Hofnarretje" in Amsterdam. Door deze zaak is seksueel misbruik van kinderen extra in de belangstelling gekomen. Psycholoog E. Geraerts heeft naar aanleiding hiervan ook geschreven. Maar voor mensen die in de psychosociale sec-

tor werkzaam zijn, is deze problematiek niet nieuw. De gevolgen van misbruik kunnen ernstig zijn. Vaak krijgen men vroeger of later te maken met psychische problematiek.

Ook de vriend van de moeder deed mee aan het misbruik.

Wat is misbruik?

Wat is eigenlijk misbruik? Een definitie van misbruik is: opzettelijk op een onjuiste wijze gebruiken of het overmatig aanwenden van iets waarbij andere personen in een ondergeschikte machtspositie terecht komen en beschadigd raken. Misbruik leidt dus tot het beschadigen van een mens.

Bijna elke dag noemen de media misbruik. De nadruk ligt vaak op de dader. Er is in de media nauwelijks aandacht voor de gevolgen voor het slachtoffer. Worden de gevolgen in het algemeen onderschat? Of is het omdat de gevolgen zo moeilijk te begrijpen zijn?

Welke gevolgen voor slachtoffer?

Misbruik leidt vaak tot psychische klachten op langere termijn. De symptomen worden ook wel een

Wat kunnen er veel onbeantwoorde vragen zijn.

Mogelijke gevolgen

De gevolgen van seksueel misbruik kunnen zijn:

- wantrouwendheid en loyaliteitsconflicten;
- moeite met het stellen van grenzen;
- wegvluchten of ontkennen van eigen gevoelens of het eigen lichaam;
- verstoorde seksuele ontwikkeling;
- afkeer van zichzelf;
- allerlei lichamelijke klachten.

De mate en ernst van de gevolgen zullen per persoon en per geval verschillen. Als het tot opname leidt, behoort dit (op verzoek van de kerkenraad) tot het aandachtsgebied van de Stichting Hulpverlening.

De klachten kunnen in vier groepen vervalpt worden, namelijk:

1. psychische klachten;
2. relationele problemen;
3. seksuele problemen;
4. gezondheidsklachten.

Het voert te ver om deze groepen hier verder uit te werken. Wel is het goed om te weten dat er op meerdere vlakken gevolgen kunnen zijn.

Praktische tips

Wat zijn praktische tips in de omgang met een slachtoffer van misbruik? Hoe kunnen we deze mensen goed terzijde staan? Het is heel belangrijk om een onbevangen, luisterend oor te bieden. Het is belangrijk dat er aandacht is voor de persoon, voor de gevoelens van de persoon en voor wat het verder met hem of haar doet. Wat kunnen er veel onbeantwoorde vragen zijn. Probeer samen naar het Woord van God te luisteren, bijvoorbeeld de geschiedenis van Job. Zelfs zijn beste vrienden konden Job niet troosten. Alleen God kon troost schenken.

Het is een gave van God als het daadwerkelijk tot vergeving komt.

Moet er vergeven worden?

Een valkuil is om gelijk aan te dringen op vergeven. Het 'zeventig maal zevenmaal' kan snel genoemd worden. Dat kan veel pijn en onbegrip veroorzaken. Het misbruikslachtoffer maakt een rouwproces door. Daarin is professionele hulpverlening onmisbaar. Er moet alle ruimte zijn om dit proces te kunnen doormaken. Dat geeft pijn, eenzaamheid en verdriet. Wellicht dat er later voorzichtig gesproken kan worden over vergeven. Dat mag, maar zeker niet te snel en ook niet eisend. De tijd moet daarvoor echt rijp zijn! En als een slachtoffer zover in het proces mag komen, wat zou het dan bijzonder zijn als een dader om vergeving vraagt. Daarbij hoort een besef van wat is teweeggebracht en een belijden van schuld. Maar als een dader onbekend is, niet meer leeft, of als

Het is belangrijk dat er aandacht is voor de persoon, voor de gevoelens van de persoon en voor wat het verder met hem of haar doet.

contact onmogelijk is, is vergeving een extra moeilijk onderwerp. Het is een gave van God als het daadwerkelijk mag komen tot vergeven. De wond zal niet verdwijnen, maar dan mag de engel er toch uit zijn. 'Wie Hem nederig valt te voet, zal van Hem Zijn wegen leren' (Ps. 25).

Laten we dat alles niet 'proberen weg te praten'.

Wijsheid in pacht?

Wie zal durven zeggen de wijsheid in pacht te hebben? Wat is misbruik een ontzettend moeilijk thema. Wat is het ontzettend ingrijpend als deze zaken gespeeld hebben en mogelijk nog spelen. Heeft u ermee te maken, zoek dan hulp. Neem iemand in vertrouwen. En komt iemand naar u toe, blijf dan rustig en neem geen overhaaste

stappen.

Wat kunnen we ons als betrokkene machteloos en nietig voelen. De gevolgen kunnen het leven beheersen. Tegenover onze onmacht, vragen en emoties, staat de Heere God. Wat kunnen de vragen en de emoties dan ook hoog oplopen. De vuisten kunnen gebald worden. Laten we dat alles niet onderschatten en niet gemakkelijk 'proberen weg te praten'. Een slachtoffer van misbruik, is een mens met gevoelens en vragen. Luister en wees beschikbaar.

Een volgende keer zal het gaan over de andere persoon, namelijk over de dader. Daarbij zullen zo mogelijk handreikingen worden gedaan voor gemeenteleden en ambtsdragers. *(wordt vervolgd)*

Waarde, G. van Veldhuisen
Ooltgensplaat, K. J. Nipius

Breken en bouwen

Herdenkingsuitgave 50 jaar Terneuzen

Als oud-consulent van de gemeente van Terneuzen is mij gevraagd het fraaie herdenkingsboek ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van de gemeente bij u als lezer van De Saambinder in te leiden. Aan dit verzoek voldoe ik graag en van harte. Ook ziende op de band die in de loop van de jaren in de weg van Gods inzetten mocht groeien, onder de wonderlijke zegen des Heeren. De titel luidt "Breken en bouwen". Tijdens het lezen van deze uitgave wordt deze titel duidelijk. We geven u een kort overzicht van de inhoud.

In het droevige jaar 1953 had de landelijke kerk scheuring in de Gereformeerde Gemeenten ook Terneuzen getroffen. Het overgrote deel van de gemeente is toen met de toenmalige predikant ds. Aangeenbrug 'uitgetreden'. Een kleine groep, ongeveer slechts 40 personen, bleef over. Met hulp van de gemeente Axel werden leesdiensten georganiseerd. Thans, 2012, telt de gemeente ongeveer 460 leden en doopleden.

Na enige jaren in "Pro Rege" gekerkt te hebben, kocht de kerkenraad een

kerkgebouw in Rotterdam, liet het afbreken, naar Terneuzen vervoeren en daar werd het weer opgebouwd! In 1994 werd - na een flinke verbouwing - het huidige kerkgebouw in gebruik genomen. Over 'breken en bouwen' gesproken...

In 1958 werd voor de eerste maal een beroep uitgebracht op kand. J. van Haaren. Na vijftien jaar, in 1973, mocht ds. J.C. van Ravenswaay het beroep vanuit Terneuzen aannemen. Hij diende de gemeente tot 1983. Na hem werd de gemeente gediend door ds. A.J. Gunst (1985-1989), ds. L. Huisman (1990-1995), ds. C. Harinck (2000-2003) en sinds september 2011 door ds. R.A.M. Visser.

In de beginjaren was de gemeente klein, het aantal ambtsdragers was klein, de financiën waren zorgelijk, maar Gods werk mocht voortgaan. Het werk des Heeren gaat altijd door, ondanks de vele zonden en tekorten van mensen. Het jaar 1975 was voor de gemeente een jaar met grote problemen. Helaas leidde dat tot het vertrek van enkele kerkenraadsleden. Omdat daarvan in sommige dagbla-

den bericht werd gedaan, heeft wijlen ds. A. Vergunst een waarschuwend, maar ook hartelijk bericht over dit gebeuren geschreven in De Saambinder van 11 september 1975.

In de notulen van de ledenvergadering in januari 1982 lezen we een stukje, waarover we nu glimlachen: 'Ook alleenstaande vrouwen weten niets, zo wordt opgemerkt; maar het antwoord is dat ze dit toch wel weten. Ziende wat er overal gebeurd is, is de dominee bang, dat ze teveel invloed krijgen'. Op de jaarvergadering van 1996 wordt de vraag gesteld waarom predikanten, die *niet* op zondag rijden, niet be-roepen worden. Het antwoord is dat de Zeeuws-Vlaamse situatie hierom vraagt.

Langzaam aan komt de integratie van Axel met Terneuzen van de grond. Dit wordt een feit op 1 januari 2004.

In 2000 mocht ds. C. Harinck in Terneuzen zijn ambtswerk aanvangen. Zijn intredepredikatie gaf de diepe intentie van zijn roeping tot het predikambt weer: 'De hoofdsom nu der dingen, waarvan wij spreken is, dat wij hebben zodanige Hogepriester, Die gezeten is aan de rechterhand van de troon der Majesteit in de hemelen' (Hebr. 8:1).

Wegens emeritering nam hij afscheid in oktober 2003. Daarin mocht hij in de Heere eindigen: "Zo is dan noch hij die plant iets, noch hij die nat maakt, maar God, Die de wasdom geeft' (1 Kor. 3:7). Nu mag de gemeente gediend worden door ds. R.A.M. Visser, die in 2011 als kandidaat het beroep van Terneuzen mocht aannemen.

Zelf heb ik aangename herinneringen aan de periode, dat ik vanuit de classis Middelburg, waartoe de gemeente van Terneuzen behoort, een aantal jaren consulent van Terneuzen was.

In het boek zijn een aantal preken opgenomen van de predikanten, die de gemeente gediend hebben. Ook een lijst met data en namen van de predikanten en studenten, die hebben voorgedaan. Een enkel foutje in de weergave zij graag vergeven. Zeker ook interessant zou het zijn geweest wanneer vermeld zou zijn over welke tekst zij hebben gesproken. Het gaat tenslotte steeds maar weer om het Wóórd.

Het is goed dat dit boek is verschenen. De ouderen zullen zich in de geschiedenis herkennen. Voor de jongeren is het goed om die geschiedenis van de gemeente, waarin de Heere hen een

plaats gaf, te lezen en zo te meer een onderlinge binding te ervaren. Iedere geïnteresseerde in de kleine kerkgeschiedenis zal deze waardevolle uitgave willen aanschaffen. Ook ieder die zich op welke wijze dan ook aan 'Terneuzen in het overjordaans' verbonden weet. Ik las het met veel genoegen!

Jeremia moest op het bevel des HEEREN niet alleen uitrukken en afbreken, verderven en verstoren, maar ook bouwen en planten (Jer. 1:10). Met de belofte er bij: 'Want Ik ben met u'. Deze genadige tegenwoordigheid in Christus Jezus zij in ruime mate het deel van

de gemeente en al de broeders van de kerkenraad. Zijn trouw ruste op het late nageslacht!

N.a.v. "Breken en brouwen", vijftig jaar Gereformeerde Gemeente van Terneuzen. Voor informatie en bestelling: J. van Langevelde, tel. 0115-563249, e-mail jvlangevelde@kpnplanet.nl, prijs € 26,60, te storten op rek. 51.11.71.315 t.n.v. kerk Ger. Gem. Terneuzen, o.v.v. uw naam en adresgegevens.

Geldermalsen, ds. M.J. van Gelder

BOEKENNIEUWS

**"Het is mij goed nabij God te wezen",
dr. H.F. Kohlbrugge;
uitg. Den Hertog, Houten;
ISBN 978 90 331 2446 4;
380 blz.; € 34,90.**

Er zijn in de loop der jaren al heel wat boeken van Kohlbrugge verschenen. Wie kent zijn Catechismusverklaring, zijn verhandelingen over doop en avondmaal, over de gebeden niet? Wie kent niet zijn schriftverklaringen en zijn prachtig werkje over de tale Kanaans waarin we een tweegesprek lezen tussen twee reizigers naar de eeuwigheid.

Ook zijn er reeds vele preken van Kohlbrugge verschenen. In dit nieuwe boek staan 47 preken die voor het grootste gedeelte nog nooit in het Nederlands verschenen zijn. Het is opvallend dat deze preken voor het grootste gedeelte over teksten vanuit het Oude Testament gaan. Ze stellen echter allen Christus centraal! Alles buiten de enige Middelaar wordt afgesneden. Alles waarop de mens zoekt te bouwen, wordt ontmaskerd. Maar Gods kinderen worden zo lieflijk vertroost en zo helder onderwezen. Voortdurend wordt gewezen op het werk van Christus en de noodzakelijkheid van de kennis daaraan!

Waar zouden we beginnen en eindigen met dit aan te tonen en u dit voortreffelijke werk aan te prijzen? Omdat we dit schrijven rond Pasen, citeren we iets uit een preek over Galaten 1:4,5: 'Die Zichzelf gegeven heeft voor onze zonden...' Daarin schrijft Kohlbrugge: 'Het is de wil

van God de Vader, dat wij pronken met Zijn heerlijkheid, dat wij ons in God beroemen en eeuwig schitteren in de heerlijkheid van Jezus Christus, opdat wij ten slotte de mooie zeepbel, de wereld, van harte zullen mogen uitlachen, omdat wij zien, hoe zij in elkaar stort, en nogmaals zien, hoe Gods Woord blijft, en hoe allen blijven, die zich aan Gods Woord vasthouden'. En hij eindigt deze preek dan met de woorden: 'Want het is onmogelijk, dat een mens zou weten, dat hij in de waarheid staat, tenzij de Heilige Geest het hem heeft doen weten, en dat de bewegingen van zijn ziel, hart en verstand voortdurend zo zijn: 'Ik geef mijn God de eer!' In diens preken proef je dat het door hemzelf is heengegaan. En daar was het Kohlbrugge om te doen, dat ook anderen in dat wonder mochten delen.

Deze uitgave verscheen in samenwerking met de Vereniging tot Uitgave van Gereformeerde Geschriften. De vertaler heeft daarbij, zoals Kohlbrugge dat ook gedaan heeft, gebruik gemaakt van de Luthervertaling. De tekstafkondiging staat echter altijd in de Statenvertaling. Bij sommige preken staat daaronder ook de Luthervertaling verwoord, waaruit Kohlbrugge gepreikt heeft. Het zou aanbeveling verdienen om dat bij een eventuele volgende uitgave bij alle preken te doen.

Voor wie de geschriften van Kohlbrugge enigszins kent, behoeft dit boek geen verdere aanbeveling. De Heere geve er Zijn zegen over.

's-Gravenpolder,

ds. E. Hakvoort

"Elisa, de zoon van Safat", ds. P. Blok;
uitg. Gebr. Koster, Barneveld;
ISBN 978-90-5551-583-7;
185 blz; € 14,90.

"Elisa, de zoon van Safat" is deel vier van deze serie. Ook dit boek spreekt over de gangen en wegen die de Heere met Zijn volk houdt. Met name gaat het over de heerlijkheid van de ambtelijke bediening van Elísa, voortvloeiend uit de bediening van Christus. Het blijkt dat de bediening van Gods ware knechten aan de ene kant wordt bestreden en afgewezen, maar anderzijds toch door Gods volk door genade omhelsd. Ook in Bethel blijkt dat de uitwerking van de prediking tweeërlei is. De vijandschap tegen God is tot grote hoogte geklommen. De geroepen knecht Elísa komt met een boodschap naar zijn arbeidsveld. Hoe wordt hij daar ontvangen? De geschiedenis is bekend. Op een vreselijke wijze worden de 42 jongeren door de beren verscheurd. Hun opvoeding komt openbaar in hun daden. Hier wordt een lijn getrokken naar onze tijd en onze gezinnen: hoe wordt er thuis over Gods knechten gesproken? 'De ouderwetse prediking is - naar men meent - onbegrijpelijk en stoot mensen af en de geest van vernieuwing stelt zich tegen de waarheid die naar de godzaligheid is', zo stelt onze oom op zijn eigen kenmerkende manier. De geschiedenis te Bethel toont Gods heilig recht en de bewaring van Zijn keurling.

Ook in de rest van het boek worden naar aanleiding van een aantal geschiedenissen geestelijke lessen geleerd. In druk en kruiswegen wordt Gods volk geoefend om met alles wat van henzelf is aan een einde te komen. Tevens dat Gods beloften op Zijn tijd en wijze worden vervuld. Wie verstaat nog, volgens onze oom, dat Gods gemeente na de ontsluiting van de mogelijkheid van zalig worden in een Ander, en de openbaring van de persoon van de Middelaar en de blijdschap die daarin werd ervaren, met alles in de dood terecht komt? Dit is noodzakelijk om te kennen, omdat God om Zijn recht komt.

Het boek bestaat uit 24 overdenkingen en is gemakkelijk leesbaar. Het is een voorrecht dat hij op zijn hoge leeftijd nog zo helder en ordelijk de schriftuurlijk-bevindelijke waarheid mag verwoorden.

Van harte aanbevolen!

Gorinchem,

ds. L. Blok

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Hilversum:

ds. M. Joosse te Hendrik-Ido-Ambacht;

Te Kampen: ds. A. Schot te Nunspeet.

BEDANKT

Voor Hoogvliet-Spijkenisse:

ds. W. Silfhout te Capelle aan den IJssel-Middelwatering;

Voor Leiderdorp:

ds. M. Joosse te Hendrik-Ido-Ambacht;

Voor Oostkapelle en Waarde:

ds. P. Mulder te Krimpen aan den IJssel;

Voor Ridderkerk-Slikerveer:

ds. P. van Ruitenburg te Chilliwack (Can.);

Voor Rilland-Bath en Zwijndrecht:

ds. J. Schipper te Dirksland.

Voor Vlaardingse:

ds. A. Schot te Nunspeet.

■ AMBTSDRAGERSBIJEENKOMST CLASSIS UTRECHT

De jaarlijkse classicale bijeenkomst voor ambtsdragers wordt gehouden op **maandag 14 mei**. In het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Zeist. Ds. J. J. van Ekeveld hoopt een lezing te houden over *'De toe-eigening van het heil'*. Aanvang 19.30 uur.

Namens de classis Utrecht,

J.H. Mauritz

■ AANGEPASTE KERKDIENTST TE ERMELO

Op **zaterdag 12 mei** zal in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Scherpenzeel een aangepaste kerkdienst gehouden worden voor mensen met een verstandelijker beperking. In deze dienst, die om 15.00 uur begint, hoopt voor te gaan ds. A. Verschuure. Het thema van de preek is: "Elia bij de weduwe te Zarfath", n.a.v. 1 Kon. 17:17-24.

Iedereen - wel of niet gehandicapt - is van harte welkom.

■ EMERITAAT DS. J.S. VAN DER NET

De classis Utrecht heeft per 1 mei 2012 aan ds. J.S. van der Net op de meest eervolle wijze emeritaat verleend. In een periode van bijna 36 jaar heeft ds. Van der Net de gemeenten Utrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Dordrecht, Apeldoorn en Houten mogen dienen.

De Heere gedenke hem met zijn vrouw in de onbekende toekomst en geve hem nog wat jaren als emeritus predikant te mogen voorgaan in de gemeenten.

Namens de classis Utrecht,

J.H. Mauritz

BERICHTEN

■ ZANGAVONDEN

Hilversum

Concert m.h.o. op Hemelvaartsdag op **zaterdag 12 mei**, aanvang 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Hilversum, Fred. Van Eedenlaan 15, m.m.v. de gemengde koren 'Jubilate Deo' uit Nunspeet en 'Al-táscheth' uit Hilversum, een sopraan en enkele instrumentalisten. Appelwoord door dhr. J.W. van Toor, voorlichter ZGG. Collecte t.b.v. ZGG.

Tiel

Oranjeconcert op **zaterdag 5 mei**, aan-

vang: 19.30 uur, in de Sint Maartenskerk in Tiel, m.m.v. het mannenkoor Tehillim uit Dordrecht en het gemengd koor Sjer Hasjiriem uit Werkendam, een tenor en enkele instrumentalisten. Collecte t.b.v. Isaac Da Costafonds.

■ FIETSTOCHT OMGEVING GENEMUIDEN

Op **zaterdag 26 mei** wordt er een fietstocht georganiseerd in de omgeving van Genemuiden. De route is ongeveer 25 km. Consumpties zijn bij stops verkrijgbaar. Inschrijftijd tussen 11.00 en 12.00

uur. Startplaats: Jachin-Boaz kerk van de Geref. Gemeente te Genemuiden, Taghof 3. Kosten: gezin € 15,-, volwassenen € 3,50, kinderen € 2,50. De opbrengst is voor schulddelging kerkgebouw.

■ VERKOPINGEN

Mijdrecht

De vrouwenvereniging van de Geref. Gemeente te Mijdrecht houdt op **vrijdag 11 mei** een verkoping. Opening: 14.00 uur. De verkoping is van 14.30-17.00 uur en van 19.00-21.30 uur. De opbrengst is voor het zendings- en evangelisatiewerk. Locatie: Poelweg 1 te Waverveen.

Rhenen

Op **vrijdag 18 mei** organiseert de activiteitencommissie van de Geref. Gemeente te Rhenen een verkoping, rommelmarkt en veiling. Plaats: in en om het kerkgebouw aan de Achterbergsestraatweg 59a, aldaar. Tijd: van 11.00-18.30 uur. De opbrengst is voor schulddelging kerk.

■ ROMMELMARKT IN BOSKOOP

Rommelmarkt op **zaterdag 12 mei**, van 9.30-16.00 uur, op het parkeerterrein naast de kerk van de Geref. Gemeente te Boskoop, Mendelweg 20. De opbrengst is bestemd voor o.a. de Stichting Ondersteuning Gereformeerd Onderwijs in Oost Europa (OGO) en de Bond tegen het Vloeken.

■ JAARVERGADERING HELPEDE HANDEN, AFD. NOORD-NEDERLAND

Op **maandag 14 mei** wordt de jaarvergadering gehouden van de afd. Noord-Nederland van Helpende Handen, in een

zaal van de Moriakerk te Emmeloord.

Aanvang: 20.00 uur.

Na de gebruikelijke jaarstukken hoopt dhr. L. Hubregtse, directeur van Helpende Handen, een inleiding te houden, getiteld: 'Zetten we de klok terug?', bezien in het licht van de onzekerheid over de toekomst van de zorg voor mensen met een beperking.

■ HBO opleiding theologie

De HBO-opleiding theologie verzorgt de volgende voorlichtingsbijeenkomsten:

- **dinsdag 8 mei** wordt in het gebouw van Driestar Hogeschool te Gouda voorlichting gegeven over de opleiding tot leraar godsdienst door de CGO. Voorlichtingsronden beginnen om 20.15 uur en 20.45 uur;
- **woensdag 9 mei** wordt in gebouw Bèta van het Driestarcollege, Ronsseplein 1 te Gouda, voorlichting gegeven over alle varianten van 19.30 uur tot 20.30 uur. Van 20.50 uur tot 22.00 uur kunt u een open les bijwonen.

U kunt ook informatie vinden op de website www.cgo.nu. Voor bevoegde docenten zijn er aantrekkelijke vrijstellingen mogelijk!

Wilt u de Bijbel lezen in de grondtalen?

Bezoek dan de informatieavond van de CGO op **woensdagavond 9 mei** in gebouw Bèta van het Driestarcollege, Ronsseplein 1 te Gouda. Om 20.30 uur wordt voorlichting over de cursussen Grieks en Hebreeuws gegeven.

Voor meer informatie kunt u terecht bij de docent: drs. C.J.J. Clements. Tel. 0182-531522 of e-mail: cjj@solcon.nl. Bekijk ook de website www.cgo.nu.

A. Schreuder; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 10.00 en 18.00 uur ds. G.M. de Leeuw; 's-Gravenpolder 14.00 uur stud. A.T. Huijser en 18.00 uur ds. E. Hakvoort; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. J. van Rijswijk; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Herkingen 14.30 uur ds. S. Maljaars; Hoedekenskerke 10.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. C. van Krimpen; Hoogeveen 19.00 uur ds. A. Schot; Hoogvliet 19.00 uur ds. W. Silfhout; Kampen 18.00 uur ds. J.M. Kleppe; Kamperland 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Katwijk aan Zee 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Krabbendijke 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. G. Hoogerland; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 19.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 19.00 uur ds. G. Clements; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuw-dorp 14.00 uur ds. E. Hakvoort; Nieuwerter Aa 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Nieuwerkerk 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A.J. Gunst; Nijkerk 9.30 uur ds. J.M. Kleppe en 14.30 uur ds. A. Verschuure; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Oosterland 10.00 en 18.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Oostkapelle 16.30 uur ds. R.A.M. Visser; Oostvoorne 19.00 uur ds. L. Terlouw; Opheusden 15.30 uur ds. B. Labee; Opperdoes 15.30 uur ds. P. Mulder; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 9.30 en 19.00 uur ds. J.S. van der Net; Poortugaal 9.30 en 16.00 uur ds. C. Neele; Puttershoek 10.00 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. M. Golverdingen en 19.00 uur ds. M. Joosse; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. C.A. van Die-ren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.30 uur ds. M.J. van Gelder; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 16.00 uur ds. C. Harinck; Rotterdam-Zuidwijk 16.30 uur ds. H. Paul; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 18.30 uur ds. J. van Rijswijk; Sint Philipsland 14.30 uur ds. E. Bakker; Sliedrecht 9.30 en 17.00 uur ds.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 6 MEI 2012

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Aalst 19.00 uur ds. L. Blok; Alblas-serdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amsterdam-Noord 10.00 en 16.30 uur stud. J. van Laar; Apeldoorn 10.00 en 18.00 uur ds. W. Visscher; Arn-hem 10.00 en 16.00 uur stud. S.W. Janse; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 19.00 uur ds. K. Boeder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berken-woude 15.00 uur ds. W. Harinck; Borsssele 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Boskoop 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Breda 15.00

uur ds. W.J. Karels; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Helder 10.00 uur ds. P. Mulder; Deventer 10.00 uur ds. J. Karels en 15.30 uur ds. W. Visscher; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 17.00 uur ds. M. Golverdingen; Ede (Verl. Maanderweg 33) 12.15 (H.D.) en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Emmeloord 10.00 en 15.30 uur ds. J. Driessen; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 18.15 uur ds. A.P. Baaijens; Enter 15.00 uur ds.

J. Mijnders; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. K. Boeder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Tricht-Geldermalsen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. B. Labee; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. van Belzen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Veenendaal 9.30 uur ds. A.A. Brugge en 15.30 uur ds. F. Mulder; Vlaardingen 10.00 uur ds. H. Paul; Vlis-singen 9.30 en 16.00 uur ds. C.G. Vreug-denhil; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 18.30 uur stud. S.W. Janse; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Westzaan 19.00 uur stud. J. van Laar; Wierden 15.00 uur ds. D. de Wit; Woerden 10.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Wolphaartsdijk 18.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; Zaandam 18.00 uur ds. P. Mulder; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 15.00 uur ds. G. Pater; Zwolle 15.00 uur ds. P. Melis.

■ DINSDAG 8 MEI 2012

Brakel 19.30 uur ds. G. Pater; Berkenwoude 19.30 uur ds. L. Terlouw; Dirksland 19.30 uur ds. J. Schipper; Goudswaard 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Groningen 20.00 uur ds. A. Schot; Hoofddorp 19.45 uur ds. P. Mulder; Meeuwen 19.30 uur stud. S.W. Janse; Naaldwijk 19.45 uur ds. P. Melis; Nijkerk 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. J.J. Tanis; Stolwijk 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Tholen 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Uddel 19.30 uur ds. G. Mouw; Urk 19.30 uur ds. J. van Belzen.

■ WOENSDAG 9 MEI 2012

Amersfoort 14.30 uur (huw.bev.) ds. W. Visscher; Beekbergen 19.30 uur ds. F. Mulder; Boskoop 19.30 uur stud. C. van Ruiten-burg; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Dinteloord 19.30 uur ds. A. Vermeij; Lisse 19.30 uur (bidstond) ds. J.J. van Ekeveld; Melissant 19.30 uur ds. W.J. Karels; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. A.J. Gunst; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. J. van Belzen; Nisse 19.30 uur ds. M. Karens; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Opperdoes 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 19.30 uur ds. C. Hogchem; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Scherpenzeel 19.30 uur ds. A. Verschuure; Soest 19.30 uur ds. J. Schipper; Spijkenisse 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Veen 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Vlaardingen 19.30 uur ds. L. Blok; Waarde 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Wageningen 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. G. Bredeweg; Woerden 19.30 uur ds. G. van Manen; Wolphaartsdijk 19.30 uur

ds. S. Maljaars; Yerseke 19.30 uur (tijdrede) stud. A.T. Huijser.

■ DONDERDAG 10 MEI 2012

Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. G. Bredeweg; Delft 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Hendrik-Ido-Ambacht 14.30 uur (huw.bev.) ds. M. Joosse; Leerdam 19.30 uur ds. E. Bakker; Oosterland 19.30 uur stud. A.T. Huijser; Ouddorp 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Ridderkerk 16.00 uur (huw.bev.) ds. G.M. de Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. G. Beens; Rilland-Bath 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Scheveningen 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Terwolde-De Vecht 13.30 uur (huw.bev.) ds. K. Boeder; Westkapelle 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Westzaan 19.30 uur ds. W. Silfhout; Zaandam 19.30 uur ds. A. Verschuure; Zwijndrecht (Petra-kerk, Kerkstraat 10, Hendrik-Ido-Ambacht) 19.30 uur ds. H. Paul.

■ VRIJDAG 11 MEI 2012

Dirksland 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. Schipper; Kootwijkerbroek 13.45 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Puttershoek 14.30 uur (huw.bev.) ds. A. Vermeij; Tholen 14.00 uur (huw.bev.) ds. D.W. Tuinier; Uddel 13.45 uur (huw.bev.) ds. G. Mouw.

■ ZATERDAG 12 MEI 2012

Scherpenzeel 15.00 uur (aangepaste kerkdienst) ds. A. Verschuure; Zoetermeer 15.00 uur (aangepaste kerkdienst) ds. G.W.S. Mulder.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 6 MEI 2012

Alkmaar ('t Wuiver 2a, Oudorp) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Oude Bareellei 64) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

■ EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-16.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw bij Simon de Looier, Looiersgracht 70.

Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Van harte welkom in onze evangelisatiepost. Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 10:00 uur tot 16:00 uur. U kunt bij ons ook terecht voor boeken en CD's. Door uw aankoop steunt u het evangelisatiewerk. Per mail bestellen kan ook: cvleenen@kliksafe.nl Bekijk ook eens onze site: www.bijsimondelooier.nl

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-l te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur. Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op donderdag en vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron", Oude Bareellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur. U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend van dinsdag t/m vrijdag van 13.00-16.00, donderdagavond van 18.00-21.30 uur en zaterdag van 10.30-13.00 uur.

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois. Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Kerkruimte: Offenbachstraat 105 Tilburg. Zondagse samenkomsten om 10.00 en 18.30 u. Het inloopcentrum: Het Kruispunt, is geopend op di en wo van 14.00-17.00 u. Do van 10.00-17.00 u. Vr van 10.00-15.00 u. U bent van harte welkom.

Den Haag:

Inloophuis 'Het Kompas': Apeldoornse-laan 228, Den Haag. Openingstijden: dinsdag 10.00 - 16.00 uur; woensdag 10.00 - 13.00 uur; donderdag t/m zaterdag 10.00 - 16.00 uur.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Elspeet: Te huur vakantie huisje voor 3 a 4 pers. Bezet wk. 27 t/m 33
Tel. 0577-491044 of 06/10322703

Gereformeerde Gemeente Terneuzen

Ter gelegenheid van haar 50-jarig bestaan heeft de Gereformeerde Gemeente van Terneuzen een herdenkingsboek uitgegeven met als titel

'Breken & Bouwen'

Naast de beschrijving van het wel en wee van de gemeente in de afgelopen 50 jaar en enkele tientallen foto's is er een preek van ds. A. Verhagen in opgenomen en van alle predikanten die de gemeente hebben gediend 2 preken die nog niet eerder zijn uitgegeven, nl. van ds. J.C. van Ravenswaay, ds. A.J. Gunst, ds L. Huisman en ds. C. Harinck.

Indien u belangstelling hebt voor deze uitgave kunt u het verkrijgen door € 26,60 over te maken op rek.: 51.11.71.315 t.n.v. Kerk Gereformeerde Gemeente Terneuzen o.v.v. "Herdenkingsboek" en uw volledige naam- en adresgegevens. Wilt u meer informatie dan kunt u contact opnemen met J. van Langevelde tel. 0115-563240 of e-mail: jvlangevelde@kpnplanet.nl.

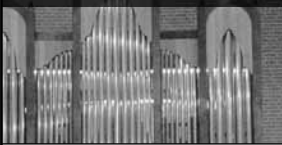
Vakantie Oostenrijk:

Te huur: luxe Chalet en Appartementen 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm / Zell am See, Kerkdiensten tijdens zomervakantie.
Info: 0180-322181 / 06-51166845

Op zoek naar een ruime eengezinswoning?
www.hoekwoningzeeland.nl

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw · restauratie · overplaatsing · onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken

Neem voor meer informatie contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van Organisten der Gereformeerde Gemeenten

Voorjaarsactie in onze winkel!

D.V. dinsdag 1 mei t/m zaterdag 5 mei

Korting op alle:

20%

- 2^e Hands boeken

20%

- Antieke boeken

Boekhandel De Roo Van Meelstraat 12 3331 KR
Zwijndrecht 078-6124081 www.derooboeken.nl

Auto's te huur in Chilliwack BC, Canada. Bel 001-604-799-7607 of email naar ScenicRentalBC@gmail.com.

Te huur **vrijstaande woning** voor ± een jaar in Haaften (**Betuwe**)
Tel: 06-51308260
of email nelisa@kliksafe.nl

HBO OPLEIDING THEOLOGIE

Heb jij een boodschap aan jongeren?

Gaat uw hart uit naar zending, evangelisatie, jeugdwerk of pastoraat? Of bent u gewoon geïnteresseerd in een theologie-studie op hbo-niveau?

Bezoek dan één van de volgende voorlichtingsbijeenkomsten:

Dinsdag 8 mei wordt in het gebouw van Driestar Hogeschool te Gouda voorlichting gegeven over de opleiding tot leraar godsdienst door de CGO.
Voorlichtingsronden beginnen om 20.15 uur en 20.45 uur.

Woensdag 9 mei wordt in gebouw Bèta van het Driestar College, Ronsseplein 1 te Gouda, voorlichting gegeven over alle varianten van 19.30 uur tot 20.30 uur. Van 20.50 uur tot 22.00 uur kunt u een open les bijwonen.

Bekijk ook de website: www.cgo.nu.

Voor bevoegde docenten zijn er aantrekkelijke vrijstellingen mogelijk!

CURSUS GODSDIENSTONDERWIJS

HBO-OPLEIDING

Ontdek **De NIEUWE Verrassing**
op Texel. Zoek en boek via
www.deverrassing.nl of
bel 0222 31 89 06. Introductie-
prijzen 2012 vanaf 75 euro!

begravenisverzorging Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda,
Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

Kleine boerencamping
in de IJsselvallei te Nijbroek
Familie Mekelenkamp
www.destriep.nl
Tel: 0571291624

BJanssen *Begravenisverzorging*

*Begravenisverzorging op
de Bevelanden en Tholen*

Havikskruid 10, Kapelle
0113-33 09 36

Binnenkamer 11, Tholen
0166-60 73 19

www.begravenisverzorging-janssen.nl

Vakantie

Welkom op Grevelande.
Geniet van rust en ruimte,
op onze boerenlandcamping.
Vlakbij Grevelingenmeer en kerk.
20 km van Noordzeestranden.
luxe sanitair en kruidentuin.
gemeenschapsruimte.
Grevelande.nl 0187-669317
Fam. Lies en Beijke v.d. Velde

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarque
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

**Stolk
orgels**

NIEUWERKERK A/D IJSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

www.stolkorgels.nl

Krabbenijcke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

**Orgelcentrum
NDANTE**

Uw dealer van

**Johannus
Monarque
Content
Domus**

Ruime keuze uit occasions
*In onze beide winkels is een ruim
assortiment bladmuziek aanwezig
(ook klavar)*

www.andanteorgels.nl

A. van Ostadelaan 35, Veenendaal Oranjestraat 6, Rijssen
T. 0318 - 50 50 63, E. info@andanteorgels.nl T. 0548 - 51 58 66

Ervaar het echte buitenleven

Een vakantie bij bungalowpark Hoge
Hexel voelt als thuiskomen. Lekker
genieten met het hele gezin in het mooie,
afwisselende landschap van Overijssel.
Vanuit onze prachtig gelegen bungalows
geniet u van het echte buitenleven!

Ga voor onze actuele prijzen naar
www.bungalowparkhogehexel.nl.

Bungalowpark Hoge Hexel
Bruinehoopsweg 6
7645 BJ Hoge Hexel
Tel.: 0546-579865

Eensgezinswoning te huur in
Aagtekerke. 6 pers. nog gehele
zomer vrij. Tel: 0615467964 liefst na
20.00uur. e-mail: vwt3@hotmail.nl

Voor de tweede keer organiseert
Werkgroep Zegveld een **AUTO/
FIETS-PUZZELTOCHT** in de **Betuwe
en de Gelderse Vallei!** T.b.v. bouw
dokterspost in Roemenië.
Kom D.V. op Hemelvaartsdag naar
Cuneraweg 253, Achterberg.
14-15:00 uur inschrijven. € 4,00 per
fiets, kinderen €2,00 (max. €12,50
per gezin). €9,00 per auto.
Aansluitend pannenkoeken
eten mogelijk!
Meer info: 06- 10 26 54 00 en
www.werkgroepzegveld.nl

Gezocht: **Tijdelijke woonruimte**
te huur voor jong stel, omgeving
Alblasserwaard/Drechtsteden.
tel: 06-23856718

Vakantie op de Veluwe?
www.rusteenweinig.nl

**SOPHIE KRIJGT
LIEVER HULP
VIA INTERNET**

WIJ HELPEN HAAR VERDER

Een cursus of behandeling volgen via internet? OptiMent en
Eleos hebben zo'n digitaal hulpaanbod. Voor preventie en
behandeling van psychische klachten. Thuis, op jouw moment.

Lees meer op www.optiment.eu of bel 088-126 30 00.

**SNEL EN
LAAGDREMPelige
HULP BIJ O.A.:**

- depressie
- opvoeden kind met
AD(H)D of ASS
- ontspannen en
accepteren

OPTiMent

ONDERDEEL VAN ELEOS

mensen tot groei en bloei brengen

0182-35 15 20
voor de Krimpenerwaard
Gouda & omstreken

Speksnijder Begrafenisverzorging

In alle rust, betrokken, zorgzaam...
Want iedere begrafenis is een persoonlijk afscheid!
www.speksnijderbegrafenisverzorging.nl

Rust en ontspanning in de prachtige Eifel! Ruime appartementen te huur. Inl.: 0049 6594 258990 en www.huizesolagratia.nl

Orgelcentrum HET BINNENVELD
In- en verkoop van klassieke orgels

JOHANNUS
DOMUS
UNICO
VIVACE
CONTENT

Onze showroom is geopend op afspraak.
Wim en Jenny Achterstraat
Friesesteeg 56
3911 VR Rhenen
telefoon 0317 - 61 20 10

www.orgelcentrum.nl

Van Horssen bv BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

voorlichtingsavonden
Voor deeltijd-pabo, leraar voortgezet onderwijs en pedagogiek

Heb jij hart voor kinderen of jongeren? Kom dan naar één van onze voorlichtingsavonden. Want bij Driestar Hogeschool krijg je niet alleen een topopleiding maar leer je ook hoe je écht van betekenis kunt zijn voor kinderen. Kijk voor meer info op www.driestar-hogeschool.nl.

 Driestar hogeschool
TALENT IN ONTWIKKELING

STUDEREN BIJ DE CGO

De Bijbel lezen in de grondtaal?

Bezoek dan de informatieavond van de CGO op **woensdagavond 9 mei** in gebouw Bèta van het Driestarcollege, Ronsseplein 1 te Gouda.

Voorlichting over de cursussen Grieks en Hebreeuws om 20.30 uur.

Voor meer informatie kunt u terecht bij de docent: drs. C.J.J. Clements.
Tel. 0182-531522 of e-mail: cjj@solcon.nl.

Bekijk ook de website www.cgo.nu.

CURSUSGODSDIENSTONDERWIJS

HBO-OPLEIDING

Begrafenisverzorging Van der Vliet

Voor een stijlvolle begrafenis.
in Elspeet en omstreken
G.J. van der Vliet, Boekweitweg 22,
8075 CP ELSPEET
Tel: 0577-492830 of 06-12934519
b.g.g. 06-53432144
Dag en nacht voor u bereikbaar.
Wij verzorgen alleen begrafenissen.

HARKES Persoonlijke zorg voor uw begrafenis
Begrafenissen

Telefoon (0172) 21 21 22
Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Wij verzorgen alleen begrafenissen
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden

kina begrafenisverzorging

D.W. Schipper 010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman 0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar
WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

SHG biedt u passende zorg

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG zorg die aansluit bij uw manier van leven. Bijbelse normen en waarden vormen daarin de basis voor uw en onze dagelijks levenshouding en mediagebruik.

Kraamzorg
Bel 0187 - 4891 73
b.g.g. 0342 - 49 21 55
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
en van 13.00 - 15.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Thuiszorg
Bel 0166 - 65 26 05
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

DE GRATIS ZORGBROCHURE ZENDEN WIJ U GRAAG TOE

Begrafenisonderneming Treur

E.Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Wij verzorgen alleen begrafenissen

VAN STAVEREN

Begravenisverzorging

Sumatrastraat 11
2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Te huur, **nieuwe vakantiewoning** voor 2 tot 10 personen in bosrijke omgeving van **Garderen**. Pinksteren nog vrij!, en nog enkele weken in juni. Tel. 0342-440061

Alle nieuwe titels
www.derooboeken.nl

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 0,95 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Voor de bovenbouw van
het vmbo zijn wij op
zoek naar:

**CURSUS
JAAR**

**2012
2013**

DOCENTEN DUITS NATUUR/SCHEIKUNDE NEDERLANDS WISKUNDE

Neem voor informatie contact op met:

H.P.W. Klaassen
(06) 23 99 21 64

vlc
van lodenstein
college

Kijk ook op onze website
www.vanlodenstein.nl

speciaal begeleidingstraject mogelijk

Hartelijk welkom op de

THORAMADAG2012

THEMA:

DE THORA en de hele Tenach!

SPREKERS:

rabbin **L.B. van de Kamp** en **ds. D. de Wit**
opening door **ds. C.J. Meeuse**
forumbespreking in de middag

D.V. VRIJDAG 18 MEI

na Hemelvaartsdag, in het kerkgebouw
van de Geref. Gemeente te **Gouda**,
Nieuwe Gouwe OZ 2b
Aanvang: 10.00 uur

Deelname aan deze dag € 7.50
m.u.v. jongeren en studenten tot 25 jaar
Graag vooraf opgeven i.v.m. de te
bestellen lunch en consumpties
Tel. 0348 - 489 929
of e-mail: info@boardforisrael.nl